शत्रुरिति शदेःशातनार्थात्शास्तेःशासनार्थात्श्यतेस्तनूकरणार्थात्श्रृणातेर्हिंसार्थात्श्वसतेरुच्छ्वासार्थादंतर्भावितण्यर्थात्सीदतेःसूदतेर्वादंत्यस्थानेतालव्यस्योपसर्जनात्शत्रुरितिशब्दउत्पन्नस्तदर्थश्चसर्वस्त्वय्यस्तीत्यर्थः॥३२॥दुर्योधनस्यतवममचप्रीतिर्जयलाभेनयशसश्चप्राप्तिस्त्रयाणामपिईश्वरप्रीतिःस्वधर्माचरणेनेत्यर्थः ॥३३॥ अस्त्राणीति कालेऽस्त्रंनप्रतिभास्यतीतिपूर्वमुक्त्वापिआवेशात्स्वस्यविद्यमानामस्त्रसं

ब्रवीमितेसर्वमिदंममास्तितच्चापिसर्वंममवेत्तिराजा ॥ शत्रुःशदेःशासतेर्वाश्यतेर्वाश्रृणातेर्वाश्वसतेःसीदतेर्वा ॥ ३२ ॥ उपसर्गाद्दुद्रुधासूदतेश्चप्रायेणसर्वं त्वयितच्चमत्त्यं॥ दुर्योधनार्थंतवचप्रियार्थंयशोर्थमात्मार्थमपीश्वरार्थं॥ ३३॥ तस्मादहंपांडववासुदेवौयोत्स्येयत्नात्कर्मतत्पश्यमेऽद्य ॥ अस्त्राणिपश्याद्यम मोत्तमानिब्राह्माणिदिव्यान्यथमानुषाणि॥ ३४॥ आसादयिष्याम्यहमुग्रवीर्यंद्विपोद्विपंमत्तमिवातिमत्तः॥ अस्त्रंब्राह्मंमनसायद्यजेयंक्षेप्स्येपार्थायाप्रमेयं जयाय॥ तेनापिमेनैवमुच्येतयुद्धेनचेत्पतेद्विषमेमेऽद्यचक्रं॥ ३५॥ वैवस्वताद्दंडहस्ताद्वरुणाद्वापिपाशिनः॥ सगदाद्वाधनपतेःसवज्राद्वापिवासवात् ॥ अन्य स्मादपिकस्माच्चिदमित्रादाततायिनः॥३६॥ इतिशल्यविजानीहियथानाहंबिभेम्यतः॥तस्मान्नमेभयंपार्थान्नापिचैवजनार्दनात्॥३७॥सहयुद्धंहिमेताभ्यां सांपरायेभविष्यति ॥ कदाचिद्विजयस्याहमस्त्रहेतोरटन्नृप ॥ ३८ ॥ अज्ञानाद्विक्षिपन्बाणान्घोररूपान्भयानकान्॥होमधेन्वावत्समस्यप्रमत्तइषुणाऽहनं ॥ ३९॥ चरंतंविजनेशल्यततोनुव्याजहारमां॥ यस्मात्त्वयाप्रमत्तेनहोमधेन्वाहतःसुतः॥४०॥ श्वभ्रेतेपततांचक्रमितिमांब्राह्मणोब्रवीत्॥ युध्यमानस्यसंग्रा मेप्राप्तस्यैकायनंभयं॥ ४१॥ तस्माद्बिभेमिबलवद्ब्राह्मणव्याहृतादहं॥ एतेहिसोमराजानईश्वराःसुखदुःखयोः॥ ४२॥ अदांतस्मैगोसहस्रंबलीवर्दांश्चषट्श तान्॥ प्रसादंनलभेशल्यब्राह्मणान्मद्रकेश्वर॥ ४३॥ ईषादंतान्समशतान्दासीदासशतानिच ॥ ददतोद्विजमुख्योमेप्रसादंनचकारसः॥ ४४॥ कृष्णानांश्वे तवत्सानांसहस्राणिचतुर्दश॥ आहरंनलभेतस्मात्प्रसादंद्विजसत्तमात्॥ ४५॥ ऋद्धंगृहंसर्वकामैर्यच्चमेवसुकिंचन ॥ तत्सर्वमस्मैसत्कृत्यप्रयच्छामिनचेच्छ ति॥ ४६॥ ततोब्रवीन्मांयाचंतमपराधंप्रयत्नतः॥ व्याहृतंयन्मयासूततत्तथानतदन्यथा॥ ४७॥ अनृतोक्तंप्रजांहन्यात्ततःपापमवाप्नुयां॥ तस्माद्धर्माभिरक्षा र्थंनानृतंवक्तुमुत्सहे॥ ४८॥ मात्वंब्रह्मगतिंहिंस्याःप्रायश्चित्तंकृतंत्वया॥ मद्वाक्यंनानृतंलोकेकश्चित्कुर्यात्समाप्नुहि॥ ४९॥

पदमभिप्रेत्याह ब्राह्माणिब्रह्मशिरआदीनि दिव्यानिऐंद्रवारुणगांधर्वादीनि मानुषाणिभौमानिदिव्यधनुरादीनि ॥ ३४ ॥ अस्त्रमिति यत्यदिहिप्रसिद्धंक्षेप्स्येतर्हिनैवमुच्येतशत्रुःपरंतुयदिचक्रंविषमेन पतेदित्ययमपिद्वितीयोदोषोदर्शितः ॥ ३५ ॥ ३६॥३७ ॥३८॥ अहनंहतवानस्मि ॥ ३९ ॥ ४० ॥४१॥४२ ॥ ४३ ॥ ४४ ॥ ४५ ॥ ४६ ॥ ४७ ॥ ४८ ॥ समामुहिशापमनुभवस्वेत्यर्थः ॥ ४९ ॥

Digitized by Google